

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року 2-50 зр. (5 кор.)
на місяць . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . 8 рублів
або 16 франків
Поодинокі число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирнеш ми очи і душу ми вирнеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділь і руских свят о год. 6-їй пополудні.

Редакція, адміністрація експедиція «Руслана» під ч. 9 ул. Коперника (Ліндого ч. 9.) Експедиція місцена в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся ли по на попередне застереження. — Рекламациі неопечатані від порт. — Оголошення значайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Руслані» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесення по 15 кр. від стрічки.

Бальянсоване.

Помічаючи еволюції внутрішньої політики Австрії в конституційній ері, можна сміло прийти до пересвідчення, що австрійські правительства не посідали ніколи якоїсь постійної провідної ідеї, що чейже є підставою існування всякої держави. Австрійські правительства бальянсовали заєдно від одної крайности до другої, від німецького псевдо-ліберального централізму до федеративності, від автономії парламенту до октройовань, від системи свободного порозуміння між поодинокими народами до насильного нормованя національних відносин, від загального гноблення народів до форитованя вибраних. Се вічне бальянсоване між крайностями було і причиною, що внутрішні відносини Австрії не змогли ніколи зрйти до рівноваги, що поодинокі події довершали ся лише случайно, а ніколи не були впливом з гори обдуманой політики.

По жовтневім будьто автономістичнім дипломі з 1860 року прийшло нагло до централістичного лютового патенту Шмерлінга; по консервативно закросній політиці Белькредіого — до лібералізму т. зв. Вілгерміністерства; по федеративних змаганях Потоцкого і Гогенварта — опять до централізму Ляссера; по зелінім обручі Таффого, зверненого проти Німців, — до звисної коаліції кн. Віндінгреца, зверненої проти Чехів; по форитованню Чехів через гр. Баденього — до форитованя Німців через гр. Клірого.

Ся безідейність або сей недостаток провідної принципіальної мисли в державі так ріжноплеменній, якою є Австрія, витворили таку непевність, що нині ніхто не

годен сказати, який зворот наступить завтра? Австрійські міністри находять ся в такій ситуації, в якій находив ся би їздець, що всів на незаузданого коня. Спитаний, куди він їде, мусів би відповісти: туди, куди кінь понесе.

Якою повинна би бути провідна ідея Австрії і єї керманічів — се питане розбирано в нас сотки разів по всяких волітичних брошюрах і часописах, на жаль — без всякого позитивного успіху. Внутрішня політика Австрії посідає вже богату свою літературу, почавши від 50-их років по нині. Але хоч в сих політичних студиях знамениті писателі і політики подавали здорові і глибоко обдумані ради і мисли, якби належало устроїти Австрію відповідно до єї генези і фактичного складу, — мимо того керманічі долі австрійського національного конгломерату не зуміли доси з сих розирав виняти ядро і примінити єго до управи. Наколи деякі народи в Австро-Угорщині прийшли до своїх прав, то довелись їм сї права або силою, або случайним складом обставин, або зручними торгами з правительством. З внутрішньої провідної ідеї не вишли ті права.

Не дивота проте, що і теперішнє правительство бальянує і лявірує. Не дивота, що незаузданий кінь їде то в право, то в ліво, хвилями стає дуба і скидає з себе їздця, або стоїть на однім місці, або подає ся навіть взад. Даром посилав др. Кербер сему коневі смачного вівса в виді всяких інвестицій. Кінь стоїть на однім місці і не боїть ся навіть октройовань. А їздець? Сидить на нім безпорадний, бо по сорок літах конституційної ери не спроміг ся жаден з міністрів на скреста-

лізоване провідної мисли до тої мети, що зве ся: **вдоволене всіх австрійських народів**, і не примінив єї до своєї політики. Наші міністри плывуть з струєю. А позаяк противні струї, яких багато в Австрії, стритившись з собою, витворюють вири, то і політика наша крутить ся коловоротом і не в силі рушити з місця. Ми кричимо лише: вперед, вперед до рішучих діл! а вири роблять своє діло.

Отсе мабуть вірний образ теперішньої ситуації. На нас оправдує ся пословиця: ні в кут, ні в двері...

А може би спас Австрію абсолютизм? Се питане виринає нині дуже часто на устах лівиці. Але і відповідь на се питане не тяжке. Пок. Бісмарк сказав в 1856 році — в абсолютистичній ері Баха — про Австрію таке: «Австрія слаба. Єї можна розбити одним прямим ударом, виміренным в штучну будову централістичної управи». Абсолютизм міг би вправді убити національне питане в Австрії, але чи буде Австрія жити з хвилею смерти своїх народів? Де сустанві части державного організму мертві, там годі фантазувати про житє цілости. Хто убиває австрійські народи, той убиває Австрію. Кн. Бісмарк сказав тоді також, що «германізаційний централізм Баха поставить Австрію при боці Німеччини». Се значить одно, що Австрія, абсолютистично управляна в дусі німецького централізму, стаба би вазалькою Германії. Сеж виходило би на програму Шенерера. Чиж до того стремимо? Отже і від абсолютизму німецького годі сподівати ся саначії Австрії. Абсолютизм може лежати лише в інтенциях австрійських прусофілів і пангерманів.

18 **І. ГУЦКОВ.**
УРИЄЛЬ АКОСТА.
трагедия в 5. актах.

Переклав з німецького Лев Лопатинський.
(Далі).
Пятий вихід.
Уриєль, пізнійше Симеон.
УРИЄЛЬ.
Чи правду більш цінити, чи любов?
Я знаю тисячі, що всю ціну
Душі, шляхотність мисли, вітчизну
І віру жертвувалиб за один
Цілунок з уст Юдити, за єї любов,
Палку, горячу, повну пожертвовань.
І я люблю Юдиту. Але сам
Собою я гордив би, наколиб
Зітхав жалобно мов пастир у казці,
Мов вистровний театральний амант
Тужив би я і розливавсь як віск.
Відкликать докази свої? Трусливо
Завдать собі кривоприсягу? Ні!
Бо переконанє є честю мужа,
Булавою, котру не з княжках рук
Одержав, але сам собі здобув.
Бо переконанє, є мов прапор у бою:
Хто впаде з ним, той не поляг неславя!
Найнижший навіть, що зникає в гурті,
Здобуде переконанєм шляхотство,

А герб той сам собі плюгавить і нищить,
Коли запре ся він своєї думки.
Хотий мені шептав би в ухо голоє:
Певнійше каже серце, ніж твій розум,
Чувство не помиляєсь так, як гадка —
Не стану пнїшим. Гордість пре у бій
Мене, мов лицар верхівця до бятви.
Без постраху їду вперед, нема
Для мене повороту звідси.
Як я зарішав, то перед правдою,
Перед жрецами не відкличу слова.
СИМЕОН
за сценою.
Ходїть сюди. Я панночку звіщу.
УРИЄЛЬ.
Чиї се голоє? Хто їде сюди?
На мене навіть глянуть жидови
Не можна, щоб не впав під клятву.
СИМЕОН
за сценою.
Сюди, сюди, лиш трохи зачекайте.
Отвирає двері.
УРИЄЛЬ.
О, вічний Боже! Що я виджу: мати!
Шестий вихід.
Естера, Рубен, Йосель, Уриєль.
РУБЕН.
Тут вишчівть, мамуню!

ЕСТЕРА.
Чи вона прийде?
ЙОЕЛЬ.
Я наказав, щоб ваші імена
Сень затаїв перед Юдитою.
ЕСТЕРА.
Коби єї побачить!
УРИЄЛЬ
з чутєм.
Мамо!
ЕСТЕРА
сердечно.
Сину!...
Се ти Уриєль... рука твоя...
УРИЄЛЬ.
Чи можеш ще пізнати виклятого?
ЕСТЕРА
дотикає пальцями.
Твоє волося, борода і лица...
На лицах сльози? Так се ти, мій сину?
Проклін нічого не змінив на тобі!
РУБЕН.
Ми, брате, до Юдити тут прийшли,
Мамуня хтіла би єї, що так
Тебе кохає без страху і ваганя,
Хотїла би свою доньку —
УРИЄЛЬ.
Побачить?
Коби могла єї побачить оком!

Війна з Китаєм.

Коли потвердить ся циньшна телеграма з Льовдона про виповідженє Росії війни Китаїцями, то вийшло би на те, що дві сусідки та приятельки найскорше взяли ся за зуби. Так оно буває і між людьми, та і в сім случаю, здає ся, се здійснить ся, бо Росія мобілізує ся з цілою енергією. Після донесеня Berl. Tagblatt-у наміряє Росія виконати на Пекін з півночі атак на власну руку. Сибірська залізниця віддасть їй при сім знамениті прислуги. Оноді виїхало пошпінним поїздом сеї залізниці 56 офіцирів з Москви, 94 війскових лікарів відкомандеровано до чинної служби та депоновано персонал «Червоного хреста». «Новое Время» доносить, що ескадра на Тихім Океані зміцнила ся двома скороходами першої класи, одним панцирним і двома транспортними кораблями та 10 торпедовцями. Чотири торпедові лоді відплинуть до Китаю в найближшій часі. З Порт-Артура доносить командант Олександров, що 3. липня пів компанії російського війська підчас рекогноскування околиці стрінуло ся з китайскою ватагою. Один офіцир і двох козаків убито, одного ранено.

Що-до єдности держав в китайській акції запевняють з Берлина, що всякі поголоски на сей темат є безіздтавні і жадна держава не є в нічим ограничена що-до величини своїх експедицій до Китаю. Квестія іменованя головно-го команданта для операций міністерияльної армії також до тепер ще не полагоджена. Однак мiamo всяких антагонізмів цивілізовані держави лучать ся супротив могольскої навали. «Напоу. Courrier» довідус ся з певного російско-го жерела, що висші цензуральні власти в Росії поручили російским дневникам, щоби не оголошували жадних неприхильних інформацій про становиско і акцію Німеччини супротив китайских подій. Тим самим очевидно апробує офіціальна Росія енергічне виступленє цїсаря Вільгельма.

Німецький секретар стану Більоф оповістив китайскому послоні в Берліні, що аж до дальших заряджень закаує єму висилати шифрові депеші, всякі телеграми мусить він перед відосланєм предложити секретареві стану до потвердження. Після дневника «Temps», французский міністер заграничних справ Делькас занитував правительство держав, чи не порозуміли би ся що до закаує висиланя оружя для Китаїців.

Крутїство Китаїців вже нігде не находить віри. Китайский директор телеграфів Шенг намагав ся демонструвати страшну різню в Пекіні, але се уважають лише способом для помішаня акції держав та ослабленя їх енергії. Бельгійский консуль в Шангаю телеграфує до Брукселі, що після китайских інформацій удер-

жує ся уперто вість, що чужинці в Пекіні живуть; схоронили ся до палат ки. Чінга. Натомість до Льовдону доносять з Шангаю, що нема вже сумніву про смерть Европейців в Пекіні.

Шенерер і бар. Д' Ельверт.

В Хебі, славнім з того, що там 11. липня 1897 року вся німецька лівця зложила присягу на програму Шенерера, відбув ся опять 15. липня «Alldeutscher Tag» під проводом Шенерера. В зборах взяло участь яких 4.000 ісповідників оклику: Heil Alldeutsche! і богато Німців з сусідної Саксонії і Баварії. З послів явились: Іро, Гофер, Вольф і послі соймові Пахер та Штайн. Збори відкрив Шенерер промовою, в котрій між иньшими сказав: Національна борба вимагає жертв, але побіда певна. Правительства упадають, право Німців не вмере. Знесені язикові розпорядженя для Чехії і Мовави виконують ся в практиці. В мішаних областях находимо лише чеські написи. В хебскім окрузі уміщено навіть на стациях залізничних чеські написи. Нас чехізують (Pfui!). Се діє ся, бо кат. людовці зраджують німецьку справу (Pfui!). Ми мусимо зневолити правительство до заведеня німецького державного язика і відокреміння Галичини. — Пос. Іро ударив славянско-клерикально-февдальну систему управи Австрії. Ослабленє Австрії посунулось вже так далеко, що урядники чеські придержують ся по нині язикових розпоряджень гр. Баденського. Зеленосьвятна програма не спасе нас. Она обіймає хіба мінімальні жаданя. Австрія мусить стати державою німецькою. В дорозі до сего стоять лише кат. людовці. — Пос. Вольф сказав: Австрії грозить небезпечність із сторони клерикалів. З Славянами дали би ми собі скоренько раду, коби не ті клерикали. Клерикали стоять в дорозі і всякому порозумію. Се реакціонери, що раді би бачити хлопна на лавці. Они деморалізують нард. Як лише наш парід має двигнутись, сейчас являють ся клерикали на овиді і давлять сеї рух своєю коцавою рукою. Альпейских Німців треба висвободити з ярма сих чорних духів і гнобителів. — Відповідно до сих бесід ухвалено домагати ся: 1) Заведеня німецької державної і урядової мови; 2) відокреміння Галичини і 3) поборюваня клерикалізму.

Не далеко від ухвал хебских відскочили ухвали поступовців на Parteitag-у в Берні. Першу скрипку грав там радник краєвого суду, бар. Д' Ельверт. І він зажадав німецької урядової мови в цілій Австрії, інакше розпаде ся Австрія(?). Збори ухвалили протесть проти чеської мови у внутрішній службі, а на внесене Гроса рішено доложити всяких заходів, щоби случайно стара правіца не воскресла.

Драматичний конкурс.

(Далі.)

Знатним товчком для драматичної творчости стають також конкурси, розписувані від часу до часу краєвим відділом. Попри честь, стати лавреатом драматичного конкурсу, — яка у нас задля обонятности для театру не має такої великої привади, — манить не менше назначена ремунерация. Заплата за літературну працю у нас рідка птица! Тож на кождий з конкурсів виділу краєвого спбкушало ся кільканаїцять авторів, чи своїм твором не удасть ся їм зловити сю птицю.

Як звісно, до тепер було три конкурси. Перший в р. 1891 нагородив першою премією «Катру Чайківну», другою «Мужичку», третою Франкове «Украдене щастє». З сих преміованих драм, перша не удержала ся мимо всяких старань «Бесіди», мимо кількаразової зміни в обсаді анемічних роль, друга пса якийсь час ішла на сцені, але опісля показала ся плягіятом чи перерібною штукою одного з російских писателів, а третю «обрізано» після галицко-автономічного ритуалу.

Другий конкурс приніс нам «Ясні Зорі» нагороджені першою премією, «Дядькові примхи» тогож самого автора нагороджені другою і «Кандидата» нагородженого третою премією. Ще якусь, здає ся, четверту штуку нагородили, але на разі не пригадуємо собі єї назви. «Ясні зорі» дуже придатні на лібретто для опери; може ще

який музик похиснуєсь ним і тому ся премія не страчена. Язык поетичний, вірш гладкий, ецені ефектовні, та за те надто мало реалізму, психологічного погдбленя; на сцені ся драма перепала. «Дядькові примхи» виводять оклепані в українській літературі типи, невизначненку інтригу і трохи крутанни по сцені, яка має заступити акцію. Дуже подібне до «Крути та ше перекручуй», але через якийсь час удержувало ся на репертуарі ради кількох епізодичних ріль, які дають авторам нагоду забавити публику. Трета штука «майструвала ся» кілька літ після наділеня премії, нїм появиля ся на сцені. Мимо того, а може наслідком того вийшла слабо на примірі у Львові і не знаємо, чи більше єї грали денебудь; правдоподібно нї.

Нарешті на третім сегорічній конкурсі не роздано жадної нагороди для недостатку гідного твору. При сім треба замітити, що інтерес до конкурсу, який проявляє ся що-до скількості і якості надісланих творів не збільшає ся (як ось при польских конкурсах кр. виділу), але зменьшає ся постіпно.

Так отже ва три конкурси в протягу 10 літ нагороджено чотири штуки трех українських писателів, з яких жадна не удержала ся на репертуарі і дві штуки галицких писателів, з яких лише «Украдене щастє» стало тревалим прибутком репертуару. Є се ва всякий спосіб дуже невідрадний вислід, а єго причина лежить в великій часті по сторони самого конкурсового суду. Він окружив ся якимсь таємничим німбом і ніхто не знає ні про єго склад, ні про єго працю, ані навіть трохи докладнійше про вислід конкурсу.

Хотай не знаємо, який був склад комісії, — як се було при польскім конкурсі, де спис юрорів подавали всі часописи і вели полеміку над єго складом, — то однак висловимо переконанє, що в тім складі бул за мало драматургів, або хоть людий обізнаних з театром. Коли в польській, драматичній комісії засідали попри літератів і драматургів, ще і директори театру: Павліковский, Геллер і др. Бандровский та актори Котарбінский з Кракова та Ладповский з Варшави, то до рускої комісії не покликано нікого з людий, які безпосередно мали до діла зі сценою і знають ясно пізнати уелівя сценічного поводженя. Чи теверішній склад комісії є вистарчаючим для осуду драматичних творів, не можна очевидно сказати, коли се остає публичною тайною.

Чи між львівскими керифеями руского театру є компетентні критики драматургії, сумніваємо ся, судячи по їхній обонятности до театру взагалі. Руский театр перебуває у Львові коротко і не кожного року, а з сих кільканацяти представлень годі набрати смаку і драматичного почутя. До польского-ж тутешного театру завитають частійше щирі ентузіясти театральні зі Стрия, Перемишля та з під Станиславова, як тутешні корифеї; їх не побачиш навіть на найбільше сензаційних штуках. А чейже не потребуємо ще доказувати, що осуд драматичний тяжкий і непевний, що помиляють ся навіть знатоки, а не то люди, що театру роками не видять на очі.

Тому, що до конкурсової комісії певно входять ті самі люди, які є, або були в лоні «Рускої Бесіди» судиями авторів і акторів, то в інтересі всіх будучих конкурсів повинно би бути, щоби «Бесіда» заабонувала бодай одно місце в польскім театрі для ужитку своїх рецензентів і референтів. Нехай би лише раз на тиждень кождий з них відвідав театр, то мїг би познакомити ся з виднійшими творами світового літератури драматичної та набрати щирійшого погляду що-до сценічности та сценізації штук. Навіть коли-б такий абонамент заплатило ся з краєвої субвенції, то з того вийшло-б більше користи як з всіх поїздок делегатів, протоколів, дісціплінарних комісій в особистих і адміністраційних справах, якими тепер занимає ся «Бесіда». Бо крім справедливіших критиків зискав би може через те наш театр і цінних подвижників репертуару бодай з перекладаних творів, які виставляють ся на львівській польській сцені.

З політичного поля.

Чим дальше в лїс, тим більша гуща. Так в нашій внутрішній політиці. Кожда днина

ЕСТЕРА.

Вона хороша, сину, але краща
Від чарів тіла, що такі зівянуть,
Єї безмірна любов, що в горю,
В нещастю вірною була тобі.

УРИЄЛЬ.

Ви знаєте вже всьо? Юдита хтіла
Відвідать вас, та я єї задержав,
Бо не судилось ні мені, ні вам
Свою звать сю ангельську істоту.

ЕСТЕРА.

Я знала се.

УРИЄЛЬ.

Ви звідки знали?

ЙОЕЛЬ.

Мати

Гадає, що проклін на перешкодї —
Про відклик ми не чули ще нічого...

РУБЕН.

А ще й тому прийшли ми, брате, що
Ми разом з мамою геть з Амстердаму
До Гаги вивандруєм, щоби там
В чужині поселитись стало.

УРИЄЛЬ.

Ви

До Гаги? Як вам з темною возитись?

(Далі буде.)

приносить нові зануганяни. Кожній посол править своє, кожній дневник своє, а віча і збори допивають олію до огня.

Нині реєструємо ухвали хебського віча і віча поступовців в Берві. Ухвали сих віч кульмінують в жаданю німецької державної мови, а ні — то нова обструкція лівіці. В Любляві відбулось віче католицьких Словінців, на котрім б. пос. Шустершиц ударив на Чехів, докоряючи їм, будьто они не мають розумівя потреб економічних полудневих Славян, хоч Чехи суть однокими приятелями Словінців. Доси тішились всякі Ебенгохи та Катрайни розбитєм правиці, нині оба фантазують про відновлене старої правиці. Притім протегує Ебенгох всякі октройованя, а Катрайн боїть ся до жару докладати нового підпалу. Ебенгох в «*Linz. Volksblatt*» розпустив вість, будьто Чехи запитали послів правиці, під якими умовами була би можлива регенерація правиці, а «*Narodni Listy*» кажуть, що Чехам не снило ся навіть п'яти кого-небудь в тій справі. Краківскій «*Czas*» хоче притім знати, що таке запитанє доправа підготовлює ся. Др. Ебенгох, наполюхавшись німецького лібералізму, кинув ся хвилево в рамена антисемітів і намагав ся перевести з ними фюзію. Діставши по пальцях від Люегера, фантазує Ебенгох нині лише про зближенє. В тім напрямі піддержав єго і Катрайн. Але в тій хвилі, коли дехто подумав лише про відновленє старої правиці, виступила «*Reichswahr*» з криком, що відновленє правиці цофнуло би парламент оиять в часи Баденього і Туна. Як хочете, — сказаво там — щоби парламентарна машина рушила з місця, то не складайте старої правиці. Лучше, думайте над новою більшістю, зложеною з уміркованих елементів всіх клубів. А зложеноє такої більшости з посеред «національних» сторонництв — се пуста фантазія. Якби і спробовано складати таку більшість, то она після обчислень «*Gazet-i Narodow-oi*» виносила би ледви 180 послів, а з Італіянями 198. Поляки — каже до того «*Gazeta Nar.*» не могли би сполучити ся з прусофілами німецькими. «*Przegląd*» львівскій каже з своєї сторони, що на тепер нема для Поляків иньшої комбінації, як лише політика «вольної руки». Тількож Поляки мусять так вести річ, щоби не зізолювали себе самих. Дехто, а між ними і пос. Яворекскій, мають на оці лише більшости *von Fall zu Fall*. Другим такі нєнєвні більшости не до смаку. У Львові зібрали ся на днях консервативні польскі послі і раді би за ціну залишеня обструкції сполучити ся оиять з Чехами тим більше, що пос. Леміш дав недавно рішучу відправу Полякам. Пос. Енгель пише в «*Nlasy od Blawika*», що правительство скличе на оєнь сойма, щоби не потребувало скликувати державної ради, бо доши ще не повело ся д-рови Керберови зложити нову більшість. А тимчасом вся лівіця пре на д-ра Кербера, щоби він вже раз приступив до рішучої акції. Якої? — сего не знає ні лівіця, ні др. Кербер.

І з сеї путанини має вивести Австрию — др. Кербер! Він має стати тим Геркулем, що вичистив би ту стаїню Авгіаса? Дійсно, тяжка задача!

Н О В И Н К И

— **Календар.** В п'ятницю: гр.-кат. Ооми; рим.-кат. Чеслава. В суботу: гр.-кат. Прокопа; рим.-кат. Пракседи.

— **Іменованя.** Директором рускої гімназії в Коломиї іменованій єї доперішній управитель, п. Софрон Недільскій.

— **Вечерниці в пам'ять Марк. Шашкевича** устроює дня 2, серпня с. р. філія «*Просвіти*» в Камінці струмільовий при співучасті 16 найдобріших сих співучих питомців духовної семінарії і amatorів-співаків повіту, п'яніста п. Людкевича і китариста о. Купчинського. Програма оголошена буде пізнійше. Дохід призначений на добродійні цілі. По вечерницях відбуде ся забава з танцями.

— **Ратункова акція.** Посол Генцель як предєдатель онодішних зборів послів у Львові звернув ся, після ухвали зборів, до президента намісництва Лідла та до начальника президентського бюро, старости Залеского, де одержав докладні поясненя що-до цілого пляну ратункової акції, яку веде намісництво не лишень, щоби тепер помочи населеню потерпівшому від повені, але також, щоби на будуче запобічи подібним нещастям. Жаданя вислані телеграфічно

до президента міністрів і до міністра скарбу, признано справедливими, бо очі оперті на правдивих подіях. — Президент скарбової дирекції др. Коритовскій заявив пос. Генцелю, що до податкових урядів вислав об'яжик, в яким поручив здержати екзекуції в околицях, навіщеню повенню, та зарядить відписанє податків по оціненю нанесених шкід. — Заступник краєвого маршалка презес Хамец прирік уділити з краєвих фондів на сейчасову підмогу як найвишу квоту, яку лишень краєвий виділ може уділити без сойму.

— **3 Самбора** пинуть нам: Від 7 червня до 4 липня відбував ся іспит зрілости в учительській мужескій семінарії в Самборі. Сідало учеників публичних 39 і 7 приватистів, а 10 приватисток; разом: 56. З публичних учеників здало з відзначенєм 4, з добрим поступом 22, одержало поправку 11, 1 репробованій, а 1 відступив. З приватистів здало 3, 2 репробовано, а 2 відступило. З приватисток здало 6, 3 одержали поправку, а 1 репробовано. — Черший раз сего року вийшли ученики з 4. класи рускої і польскої школи вправ. З учеників з рускої школи вправ зголосило ся 16 до вступного іспиту в польскій місцевій гімназії і всі здали. Се найлучший аргумент для сих Русинів, що боялись записувати діти свої до рускої школи, немов то з неї не перейдуть до гімназії. Думаємо, що тепер сей аргумент мусять пропустити з свого арсеналу, та не стане вже чим засланим своєї байдужности. З номіж сих 16 учеників було 7 вихованців рускої бурси «Шкільної Помочи». Прочі вихованці (19) перейшли до висших клас.

— **В справі пашпортів.** Варшавске «*Słowo*» звертає увагу австрійських горожан, котрі перебувають в Росії, а виїздять до Австрії, що тепер має ся підписувати пашпорт що пів року у російського консуля у Відні або у Львові, наколи хотять без перепон переїздити границю. В остатніх часах лучало ся часто, що з границі муєло по кілька осіб вертати до Відня або до Львова по підпис консуля, чого давнійше не було, бо «віза» вистарчала на 3 роки.

— **Жидівска хитрість.** В селі Лучицях під Перемішлєм у пососора Лейби Бірфаса працював через 31 днів селянин Бореук. Бірфас платив єму квітками, котрі по скінченю роботи мав викупити. Бореук згодив ся по 40 кр. денно, і на таку суму мав бути виставлений кожний квіток. Обманець Бірфас скористав з того, що Бореук не знає читати і на квітках, місто 40 кр., писав 20 кр. При виплаті обманство вийшло на яв, але мимо того Бірфас не хоче виплатити Бореуку всієї грошей, опираючись на квітках, так безлично пофальшованих. Справа опинила ся остаточно в суді.

— **Крадіж підчас повені.** Для злодія кожда хвиля добра до крадежи; він не дивить ся, що вколо него ширить ся нещастє, він глядить лише, щоби дещо можна для себе даром придбати. Подібний примір лучив також в Галичи підчас повені. Вода забрала якусь комірку з гусьми та несла єї на середині ріки. Гуси повилазили зі середини та плинули до берега. Се замітив один поторичний злодій з Галича і вилацував гуску по гусці. Однак кара не минула єго, бо зайшов на глибоку воду, де збурхані філі пірвали єго зі сгобою і затопили.

— **Операції розлученя близнят «сіамських»** доконав щасливо лікар в Ріо де Жанейро на двох 6-літніх дівчатках, котрі прийшли на світ зрослі з собою. Поки порішено ту сьмілу операцію, роблено через кілька місяців фотографічні знатя за помочи лучів Рентгена і переконано ся, що дівчата мали часть єтїни і перепони черевної спільні, та що вязаня печінки були зрослі. Сконстатувавши те, не мав лікар відваги приступити до операції, побоюючись, що могла би она викликати великий уплив крови і смерть. Аж в зимі одна з дівчат занедужала на інфлюенцу, а горячка піднесла ся до 40°, коли тимчасом друга дівчинка була зовсім здорова і не мала горячки. То послужило лікарям за доказ, що хотяй вязаня печінки є зрослі, то полученя жил між одною а другою печінкою нема. Отже зроблено гіпсовий модель, відповідаючий точно рентгенівским знятям, і через кілька місяців вправляв ся лікар на нїм і робив також проби на живих зв'язях, як перевести операцію. Дня 30. мая захльороформовано дівчата і переведено операцію щасливо, так що обі дівчинки будуть жити. Пробуджені по операції, розглядали ся здивовані наоколо, а перші слова, які промовила одна і друга, були запитаня, що стало ся з сестрою.

— **Царскій указ про Сибір.** «Сибирска Жизнь» в справі ограниченя поселеня злочинців на Сибір пише отсе: «Ограниченє поселеня повинно викликати загальне вдоволенє не лише на Сибірі. Щож дотичить нашого краю, то значіне переведеної реформи стане всім ясне, коли згадає ся про ті тисячки переселенців, котрі до року перебували на Сибір та ввиду недостатку роботи пускали ся на жєбранину, иньші крали, а деякі займали ся розбїшацтвом. Навіть коли полишимо се все на боці, то сама система зсилки вимагала величезних розходів: потреба було удержувати значне число волостних та сільських

писарів построювати шпиталі, доми для помещеня засланих, перевозити їх на місце призначеня державним коштом і т. и. З ограниченєм поселеня майже єї всі видатки відпадають, або що найменше зменьшують ся. Однак головне значіне реформи лежить в тім, що можна надіятись заведеня на Сибірі деяких конечних реформ як земств. присяжних судів і т. и.»

— **Злочин в вагоні.** В три дні по убійстві бл. п. Володкевичевої машиніст товарового поїзду на шляху рязансько-уральскої залізниці спостеріг коло шин якусь лежачу жєнщину. Коли здержано поїзд і приступлено до незнакомої, она зраджує слабі признаки житя. Нещасна лежала в калужі крови, що спливала з відтятої руки. На запитанє машиніста, жєнщина відповіла з трудом, що їхала особовим поїздом до Аткарска та везла при собі значну грошеву квоту. В дорозі напали на ню якісь злочинці, забрали всі гроші, а єї саму викинули з шляти форми на шлях. По сїм короткім поясненю незнакома стратила притомність. В такім стані відвезено єї до Саратова, де приміщено в шпиталі, з якого вже більше не вийшла. По єї смерті найдено при ній запис на 63.000 рублів, але грошей не було. Доси не удало ся вияснити сего таємничого злочину, що стоїть мабуть в якійсь звязи з попереднім.

— **Новий воздушний корабель.** На днях завязало ся в Ості (в Тексас) акційне товариство з капіталом 100.000 долларів на построве воздушних кораблів для практичних цілій. Винахідником сего бальону є американскій урядник залізничий Енетад. Проби, які роблено з бальоном, випали удачно. Він є довгий на 40 стіп, широкій на 12 стіп, а силу, що буде вправляти в рух машини, становить угляна кислота. При обтяженю 500 фунтами робить бальон около 150 км. на годину. Першу подорож бальоном має відбути винахідник з товаришами з Нового Йорку до Парижа. Відїзд має настати завтра, а 1. серпня бальон має прибути на виставу. Наколи можна повірити американским часописам, то був би він доказом великого поступу на полиаеронавтики, а для великої вистави становив би сей бальон найбільше єлєп.

— **Ц. к. Дирекция залізниць державних** оповіщує:

Північно-німецький рух товаровий з Галичиною і Буковиною. З днем 1. серпня 1900 увійде в житє нова тарифа (часть II, зшиток 2).

— **Дрібні вісті.** Черевний тиф ширить ся у Львові при ул. Городецькій, Кітлярській, Сосячній і Старозавітній. — Для навіщених повенню жертвувала рим.-кат. капітула катедральна у Львові 200 кор. — В Самборі збанкрутував жид Озія Файлер.

Телеграми.

Відень, 10. липня. Цісар санкціонував ухваленій галицким соймом проєкт закона на дозвіл, щоби величка рада повітова зятягнула позичку в сумі 60.000 корон.

Відень, 19. липня. Кажуть, що президент міністрів др. Кербер, на підставі апробованого цісарем предложеня, має небавом зачати нові переговори з провідниками великих, парламентарних сторонництв, головно в справі програми праці в заповідженій на оєнь, парламентарній сесії.

Льондон, 18. липня. Daily Mail приносить сензацийну вість, що Китай виповів формально посредством свого посла в Петербурзі війну Росії. Китайці вдерли ся з богато батеріями до східно-го Сибіру, перервали залізничу лінію і збурили місто Благовещенск.

Петербург, 19. липня. Телеграма з Іркутска з дня 17. липня доносить, що Китайці з Сахаліну бомбардують Благовещенск. Росіяни здобули відай Айгун.

Відень, 19. липня. З австрійського корабля «Зента» доносять, що 8.000 міжнародного війська заатакувало дня 13. с. м. китайську дільницю Тівтсїну. Австро-угорскій відділ брав рівнож участь в утаку. Після завятої борби занято 14. липня пополудни китайську дільницю і всі форти. Страти європейських війск виносять 775 убитих і ранених.

Вешингтон, 19. липня. Американскій консуль в Совль телеграфує, що Боксери і китайскі війска стоять на границі Корєї.

Льондон, 19. липня. Лїорд Робертс доносить з Преторії дня 17. с. м.: Боєри заатакували вчєра сильно ліве крило від командою Полє-Карєва і силили ся здобути єго позиції в штурмі. Атак відперто зі стратою 7 убитих, 29 ранених і 23 загублених; Боєри лишили на боєвищі 15 убитих і 50 ранених та полонених.

БОГДАН ЛЕПКИЙ СТРІЧКИ.

ОЙ НЕ ГАДАЙ...

Ой не гадай собі дівчино,
Ой не гадай,
Що я Тебе возьму й полину
За світа край,
Що я Тебе возьму на крила
Пісень своїх
І занесу Тя, моя мила,
В країну втіх,
І посаджу Тя на престолі
От тих пісень,
І слухать буду Твої волі
Як ніч так день,
І не буде там білш нікого
Лиш я і Ти...
О щастю тім, моя небого,
Собі й не спи!
Лишень подай мені рученьку,
Лишень подай,
Щоб перейшли ми потихеньку
Недолі край,
Щоб перейшли ми потихеньку
Сей чорний шлях
З жаром в душі, з любов в серденьку,
З сльозами в очах!

* * *
Дав Господь на весні
Метеликам свободу,
А пташкам дав пісні,
Рибкам дав чисту воду.

Дав Господь на весні
Квіток цілу леваду
І дав Тебе мені,
На втіху, на розраду.

Цвітуть квітки дрібні,
Метелики літають,
І рибки золоті
В воді до сонця грають

І сьціваки лісні
Втішають ся весною
Сьпіваю й я пісні —
Бо радуєсь Тобою.

Ой зриваю рожу в гаю
Тай рожу тай рожу —
Любити тя не гадаю,
Забутт не можу.

Любити тя не гадаю,
Бось не моя мила,
А забути сил не маю,
Доле нещаслива!

Якаж тая рожка гожа,
А яка колюча,
А на рожу любов схожа,
Солодка й болюча.

Ой бодай я тої рожі
Не видів у вічі,
Через тую рожу гсжу
Пальці покалчив.

Покалчив пальці й руку,
Зіле згоїть рану,
Та на серця біль і муку
Зіла не дістану!

Я жду Тебе! Вже піч глуха
Мою комнату залягла,
Вже вітер стогне під вікном,
Мороз ледяним бє крилом,
І тихо, тихо з всіх кутів,
Йдуть спомини забутих днів,
Німі, студені і блді,
Немов мерці.

Спішиєсь, спішиєсь! Най образ Твій,
Твій погляд з під шовкових вій,
Твій сьміх сердечний, голосний,
Житє внесе в куток пустий,
Ний звеселить от сей цвнтар,
Що повний трупів, повний мар
Забгг останок взить житя...
Тебе нема!

Часом я тужу за Тобою,
Як тужать дьвітн по весні,
Як тужать ті листки дрібні,
Колп осіяною порою
Летять у сьвіт блді, сухі —
Такою тихою тугою
Часом я тужу за Тобою.

То знов туга стрясє мною
Як тая буря на весні;
Шалїє вітер, лють ряси
Доцїв потоки; в дикім бою
Падуть ялиці вікові —
Такою льотою тугою
Часом шалїю за Тобою.

— РІК ЗАСНОВАНЯ 1892. —

Товариство взаїмного кредиту „ДНІСТЕРЬ“

стоваришенє з обмеженою порукою, Львів, ринок ч. 10
(дім „Просьвіти“).

удїляє позички за оплатою 5½% і 1% додатку на кошта адміністраційні, власителям ґрунтів і господарств до 500 корон за порукою двох відповідних ручителїв або за інтабуляцією, над 500 корон тільки за інтабуляцією на першій місци, до сплати в ратах на 3 до 10 літ. Сьвященники, не посїдаючі реальностей, мусьят крім поруки двох ручителїв предложити еще полісу житєву; обезпечитись можна через „Дністерь“ в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові після всяких можливих комбінацій.

Згадає Товариство приймає вкладки до опроцентованя від членів і третих осіб по 4%.

Удїл членський вносить 50 кор., списове 2 кор.

Членом бути і позичку дістати може тільки член обезпечений в „Дністерь“.

Інформації удїляє Дирекция листовно або агенти Товариства взаїмних обезпечень „Дністерь“.

Товариство взаїмних обезпечень „ДНІСТЕРЬ“

перше і одинокє руске Товариство асекураційне, припоручене Всє. Духовеньству і всім вірним Впрєосв. Митроп. і Прєосв. Еп. Ординариятам всіх трєх євархїї, обезпечєє будинки, урядженє домашнє, скот, господарскї знаряди, збіжє и зерні і соломі, сїно в стогах і будинках против шкїд огневих.

Стан фондів гваранційних в днєм 31-го грудня 1899 вносить:

Фонд резервовий	245.214 кор.	2 сот.	486.145 кор. 92 сот.
Резерва премїї	148.480	—	
„ спеціальна	1.084	80	
Фонд основний	72.000	—	
„ емеїтальний	18.166	60	

Тарифи „Дністра“ дуже умїрковані, услїва обезпечень користнї, а шкоди ліквідують ся безпроволочно. До кінця 1899 року вносили виплаченї шкоди 1,669.565 кор. 38 сот. Полїси „Дністра“ приймає Банк краєвий і Каси ощадности у Львові, Коломиї, Самборі, Долині, Сьвятинї, Городенці, Терєбовлї і Залїщиках при позичках гіпотечних.

На житє можна обезпечитись через „Дністерь“ в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котрє дає найкористнїїші услїва, представляє своїми фондами найбільшу гваранцію і видає полїси і квїти в рускїм язїці. Зголошеня о удїленє агенцій в окрєстностях, де нема близько агентів „Дністра“, приймає ся. „Дністерь“ виплатив агентам по конець 1899 р. провізїї 216.714 корон.

Львів, ринок ч. 10. (дім „Просьвіти“)

Артистичне заведеє ритовниче малярства шильдів, відливаня, таблиць, вирїб печаток кавчукових і великий вибір кавчукових друкарень

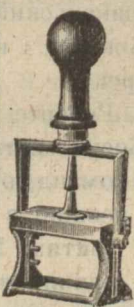
Генрик Шапіра

Львів, ул. Копєрника ч. 3 (побіч антики Вл. Миколяша).

Виконув дуже красно всілякі роботи, а іменно: печатки кавчукові і металеві для громад і урядів парохїяльних. Шильди мальовані на шклї, дереві, блїсї та полотні. Всїлякі лїкерования, позолочуваня хрєстів. Таблицї і шильди лянї з ріжних металїв, таблицї нагробнї і назви улиць, числа на домп.

Гравури на металю та дорогих камінях, печатки, штанци, відзнаки, букви, монограми, герби і ґузики до упряжї та лібернї. Марки печатковї, бланки шпунт. для броварїв. Нумератори і стемплї на датум. Обляги до пльомб, шабльони. Краска до печаток та хемїчна краска до білизни.

Цїнники даром і франко.

Всїлякі

КУПОНИ

вильсовані

цїнні паперї

виплачує без потручених
провїзїї або копїтв

Контора вимїни

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ

Гіпотечного.